

POSTANOWIENIE

Dnia 7 października 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Kozłowska (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Agnieszka Piotrowska

SSN Hubert Wrzeszcz

w sprawie z wniosku Skarbu Państwa - Prezydenta m.st. Warszawy

przy uczestnictwie [...]

o stwierdzenie nabycia własności nieruchomości przez zasiedzenie,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 7 października 2016 r.,

skargi kasacyjnej wnioskodawcy

od postanowienia Sądu Okręgowego w W.

z dnia 26 lutego 2015 r.,

- 1. uchyla zaskarżone postanowienie w części oddalającej apelację w odniesieniu do działki gruntu nr 181/13 (pkt 2.) oraz orzekającej o kosztach postępowania (pkt 4.) i w tym zakresie przekazuje sprawę Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania kasacyjnego,**
- 2. oddala skargę kasacyjną w pozostałej części.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 21 stycznia 2013 r. Sąd Rejonowy w W. stwierdził, że: 1) własność nieruchomości stanowiącej działkę gruntu nr 181/3 o powierzchni 0,0062 ha w granicach określonych punktami 0972-1039-1044-0972 na mapie sporządzonej przez geodetę uprawnionego J. P., przyjętej do państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego pod nr 1.07.01-345/12 w dniu 8 marca 2012 r.

obręb 14505_8.071, położonej w W. przy ul. B. [...], dla której Sąd Rejonowy w W. prowadzi księgę wieczystą nr ...3/2, nabył przez zasiedzenie z dniem 21 listopada 2009 r. Skarb Państwa, 2) własność nieruchomości tamże położonej, stanowiącej działkę nr 181/24 o powierzchni 0,051 ha w granicach określonych punktami a-0789-b-c-a na powołanej wyżej mapie, w tym samym obrębie, dla której wskazany Sąd prowadzi tę samą księgę wieczystą, nabył przez zasiedzenie z dniem 21 listopada 2009 r. Skarb Państwa, 3) własność nieruchomości tamże położonej, stanowiącej działkę nr 181/25 o powierzchni 0,1601 ha w granicach określonych punktami b-0972-1044-1043-c-b na powołanej wyżej mapie, w tym samym obrębie, dla której wskazany Sąd prowadzi wyżej wskazaną księgę wieczystą, nabył przez zasiedzenie z dniem 21 listopada 2009 r. Skarb Państwa, 4) oddalił wniosek Skarbu Państwa o stwierdzenie zasiedzenia działki nr 181/13 o powierzchni 2,8890 ha objętej tą samą księgą wieczystą.

W motywach rozstrzygnięcia Sąd Rejonowy ustalił, że działki gruntu objęte wnioskiem, położone w W. przy ul. B., stały się własnością miasta stołecznego Warszawy na podstawie przepisów dekretu z dnia 26 października 1945 r. o własności i użytkowaniu gruntów na obszarze miasta stołecznego Warszawy, a następnie z dniem 13 kwietnia 1950 r., zgodnie z art. 32 ustawy z dnia z dnia 20 marca 1950 r. o terenowych organach władzy państwowej, stały się z mocy prawa własnością Skarbu Państwa. Działki nr 181/24 i 181/25 powstały w wyniku podziału działki nr 181/6. Co do działki nr 181/13, jej powierzchnia wynosi 2,8890 ha i w przeszłości tworzyły ją działki o nr 66, 67, 68 i 69; wnioskiem o zasiedzenie został objęty obszar o powierzchni 7001 m². Dotychczasowym właścicielem działki nr 66 była S. G., działki 67 – K. W., działki nr 68 – J. P., działki 69 – A. P. Pomimo wejścia w życie powołanych wyżej przepisów dotychczasowi właściciele nadal korzystali z gruntów uprawiając je rolniczo. Decyzją Prezydium Rady Narodowej m.st. Warszawy z dnia 29 maja 1967 r. o lokalizacji szczegółowej ustalono lokalizację szczegółową Ośrodka [...]. W dniu 23 listopada 1967 r. Prezydium RN wydało decyzję, na mocy której Komitetowi [...] miała zostać oddana w użytkowanie nieruchomość położona przy ul. B. o powierzchni 32 ha oznaczona na mapie stanowiącej załącznik do wyżej wspomnianej decyzji lokalizacyjnej. Grunt miał być przeznaczony pod budowę Ośrodka [...]. Dla tego obszaru została w roku

1968 założona ewidencja gruntów, a w latach 80. dokonano jej odnowienia. Ujawniona w tej ewidencji nowa działka nr 14 obejmowała m.in. działki nr 66,67,68 i 69. W lutym 1973 na terenie położonym przy ul. B., w zakresie obszaru 5,7 ha, ustalono lokalizację dla Centrum [...]. Następnie w dniach 9 i 10 lipca 1973 r. doszło do objęcia w posiadanie przez przedstawicieli Polskiej Akademii Nauk gruntu położonego przy ul. B. W użytkowanie grunt o powierzchni 5,7 ha przekazano Polskiej Akademii Nauk decyzją z dnia 17 października 1973 r. Kamień węgielny po budowę Centrum [...] został położony w 1973 r. Budowę Centrum rozpoczęto w południowo-zachodnim fragmencie przekazanego gruntu; zakończono ją w roku 1978. Ostatecznie, na gruntach obejmujących działki nr 181/3,181/24 i 181/25 lub w ich bliskim sąsiedztwie, zostały wzniesione dwa budynki: obiekt Centrum [...], bliżej wału i Centrum [...], bliżej ul. B. W miarę postępu prac przy budowie, posiadacze tych nieruchomości byli z nich sukcesywnie usuwani a prowadzone przez nich uprawy stopniowo wygasały. Ostatecznie, od końca lat 70. XX wieku wyłącznym posiadaczem działek był Skarb Państwa. W czasie budowy został wzniesiony barak, który pełnił funkcję hotelu, powstały wiaty magazynowe oraz tymczasowo ogrodzono teren. Następnie obiekty te, poza barakiem, zostały rozebrane. W dniu 11 października 1980 r. PAN wystąpiła do Urzędu Dzielniczowego z wnioskiem o pozwolenia na trwałe ogrodzenie terenu.

Postanowieniem z dnia 30 października 1979 r. Sąd Rejonowy w sprawie I NS .../79 stwierdził nabycie przez zasiedzenie przedmiotowych działek na rzecz wymienionych w postanowieniu osób, z dniem 1 lipca 1961 r. Od chwili uprawomocnienia się tego postanowienia wszystkie działki posiadał Skarb Państwa, a ich posiadaczem zależnym były Centrum [...] i Centrum [...]. Decyzją z dnia 20 października 1994 r. Wojewoda Warszawski stwierdził nabycie przez PAN z dniem 5 grudnia 1990 r. użytkowania wieczystego gruntu położonego przy ul. B. oznaczonego jako działka nr 14 i prawa własności budynków znajdujących się na gruncie; postępowanie o stwierdzenie nieważności tej decyzji jest zawieszone.

W dniu 8 grudnia 2006 r. J. P. w pozwie skierowanym przeciwko m.st. Warszawie i PAN domagała się uzgodnienia treści księgi wieczystej nr ...3/2 z rzeczywistym stanem prawnym w odniesieniu do działek nr 228,229,230,231 odpowiadających działkom nr 66, 67, 68 i 69, przez ich odłączenie z tej księgi i

założenie dla niej księgi nowej z wpisaniem jako właścicieli oznaczonych osób, spadkobierców przeddekretowych właścicieli; postępowanie w tej sprawie jest zawieszone. W toku pozostaje kolejne postępowanie wszczęte w dniu 14 stycznia 2008 r. przez T. W. przeciwko Skarbowi Państwa i PAN o uzgodnienie wskazanej księgi wieczystej w zakresie tychże działek .

Obszar odpowiadający działce o obecnym numerze 181/13 nie był i nie jest w żaden sposób wykorzystywany przez Skarb Państwa. Znajdują się na nim magazyny i baraki będące w dyspozycji prywatnych przedsiębiorców. Na części tej działki są zabudowania służące celom handlowym oraz usługowym i nie mają one nic wspólnego z naukową aktywnością PAN.

Tak ustalony stan faktyczny doprowadził Sąd Rejonowy do konkluzji, że wniosek o zasiedzenie był uzasadniony w odniesieniu do działek nr 181/3, 181/24 i 181/25, na których zlokalizowano budynki. Działki te zostały objęte w posiadanie przez skarb Państwa w roku 1973, brak było dowodu, że do objęcia w posiadanie doszło wcześniej. Rozpoczęty w 1973 r. bieg zasiedzenia został jednak przerwany przez złożenie wniosku o zasiedzenia w sprawie I NS .../79. Zasiedzenie na rzecz Skarbu Państwa nie biegło dopóty dopóki postępowanie we wskazanej sprawie trwało i bieg ten rozpoczął się ponownie z chwilą uprawomocnienia się postanowienia, to jest z dniem 21 listopada 1979 r. W ocenie Sądu Rejonowego, od tej daty Skarb Państwa był posiadaczem w złej wierze, był bowiem uczestnikiem postępowania o zasiedzenie, zdawał więc sobie sprawę z tego, że własność nieruchomości została nabyta ponownie przez osoby szczegółowo wymienione w postanowieniu. Z uwzględnieniem zatem art. 10 ustawy z dnia 28 lipca 1990 r. o zmianie ustawy kodeks cywilny, przy przyjęciu terminu 30 lat, zasiedzenie działek gruntu oznaczonych nr 181/3, 181/24 i 181/25 nastąpiło z dniem 21 listopada 2009 r. W odniesieniu do działki nr 181/13 Sąd skonkludował, że brak jest wszystkich przesłanek uzasadniających stwierdzenie nabycia własności przez zasiedzenie, w tym przede wszystkim brak wymaganego ustawą upływu czasu. Przez wniesienie w dniu 8 grudnia 2006 r. przez J. P. pozwu o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym nastąpiło bowiem przerwanie biegu zasiedzenia, skutek przerwy biegu zasiedzenia wywołał również analogiczny pozew T. W.

wniesiony w dniu 14 stycznia 2008 r., oba w czasie biegu zasiedzenia i dotyczące nieruchomości odpowiadającej działce nr 181/13.

Postanowienie Sądu Rejonowego zostało zaskarżone apelacjami przez Skarb Państwa i przez uczestników postępowania Sa. Ś. i S. Ś.

Postanowieniem z dnia 26 lutego 2015 r. Sąd Okręgowy w W., z apelacji wnioskodawcy, zmienił zaskarżone postanowienie w części uwzględniającej wniosek w ten sposób, że datę nabycia własności trzech nieruchomości określił na dzień 21 listopada 1999 r. zamiast na dzień 21 listopada 2009 r., oddalił w pozostałej części apelację wnioskodawcy i w całości oddalił apelacje uczestników.

Odnosząc się w uzasadnieniu tego rozstrzygnięcia do apelacji Skarbu Państwa, Sąd Okręgowy stwierdził, że wnioskodawca postanowienie Sądu pierwszej instancji zaskarżył tylko w zakresie daty nabycia własności a wniosek apelacyjny zmierzał do zmiany postanowienia przez przyjęcie, że zasiedzenie nastąpiło z dniem 11 lipca 1983 r. ewentualnie z dniem 21 listopada 1999 r. Dalej, w uzasadnieniu swego rozstrzygnięcia Sąd drugiej instancji odnosząc się do zarzutów apelacji Skarbu Państwa, podzielił stanowisko Sądu Rejonowego, że wniosek o zasiedzenie złożony w sprawie I Ns .../79 przerwał bieg zasiedzenia, jako że postępowanie w tej sprawie zmierzało do ustalenia stanu prawnego nieruchomości. Po przerwie zasiedzenie biegło na nowo od uprawomocnienia się postanowienia wydanego we wskazanej sprawie, a więc od 21 listopada 1979 r. Ta data jednak wbrew stanowisku Sądu Rejonowego nie miała znaczenia dla oceny dobrej wiary posiadacza, ponieważ decyduje chwila objęcia w posiadanie. Późniejsza zmiana stanu świadomości posiadacza co do przysługującego mu prawa jest bez znaczenia, stąd też przyjęcie, że wnioskodawca był posiadaczem w złej wierze było nietrafne. Grunt był objęty działaniem dekretu z dnia 26 października 1945 r., zatem wnioskodawca obejmując go w posiadanie w roku 1973 był posiadaczem w dobrej wierze. Stąd też, jak wskazał Sąd Okręgowy, powołując się na ustawę z dnia 28 lipca 1990 r. (Dz. U. Nr 55, poz. 321) przyjąć należało, że zasiedzenie nastąpiło po upływie lat 20, czyli z dniem 21 listopada 1999 r., a apelacja wnioskodawcy w części w jakiej domagał się on stwierdzenia, że nastąpiło to z upływem 11 lipca 1983 r., podlegała oddaleniu.

Od postanowienia Sądu Okręgowego skutecznie skargę kasacyjną wniósł Skarb Państwa. Opierając ją na obu podstawach z art. 398³ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c. skarżący, w ramach podstawy procesowej, zarzucił naruszenie art. 328 § 2 w związku z art. 391 i art. 378 § 1, art. 386 § 1 i art. 385 oraz art. 13 § 2 k.p.c. przez brak ustaleń faktycznych i pominięcie przyczyn faktycznych i prawnych dla których nastąpiło oddalenie apelacji skarżącego skierowanej przeciwko oddaleniu wniosku o stwierdzenie zasiedzenia działki nr 181/13, nieprawidłowe określenie zakresu zaskarżenia tą apelacją, pominięcie zarzutów apelacyjnych i ich uzasadnienia i w konsekwencji nie uwzględnienie w rozstrzygnięciu także pkt IV postanowienia Sądu Rejonowego obejmującego częściowe oddalenie wniosku. W ramach tej podstawy skarżący zarzucił nadto naruszenie art. 382 k.p.c. oraz art. 234 k.p.c. w związku z art. 339 k.c. i art. 340 k.p.c. W ramach podstawy naruszenia prawa materialnego skarżący zarzucił naruszenie art. 172 § 1 i 2 k.p.c. w związku z art. 336, oraz w związku z art. 123 § 1 pkt 1 w związku z art. 175 k.p.c.

We wnioskach kasacyjnych skarżący domagał się uchylenia postanowienia Sądu Okręgowego w zaskarżonej części i stwierdzenie, że Skarb Państwa nabył przez zasiedzenie własność nieruchomości położonej przy ul. B. [...], stanowiącej obecnie działki nr 181/18, 181/19, 181/20 i 181/21 (stanowiące część działki nr 181/13) z dniem 21 listopada 1999 r. bądź stwierdzenie, że Skarb Państwa nabył przez zasiedzenie własność tych działek oraz działek nr 181/3, 181/24 i 181/25 z dniem 11 lipca 1983 r., ewentualnie uchylenia postanowienia Sądu Okręgowego w zaskarżonej części i przekazania sprawy w tym zakresie Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Z treści apelacji Skarbu Państwa wniesionej od postanowienia Sądu Rejonowego wynika, że postanowienie to zostało zaskarżone „w całości - z tym, że w odniesieniu do pkt I, II i III jedynie co do daty, na którą stwierdzono nabycie przez Skarb Państwa prawa własności poszczególnych działek”. Z tak ujętym zakresem zaskarżenia korespondował wniosek apelacyjny, w którym skarżący domagał się zmiany postanowienia „przez stwierdzenie nabycia przez Skarb Państwa własności nieruchomości objętej niniejszym postępowaniem” „z dniem

11 lipca 1983 r. ewentualnie 21 listopada 1999 r.” „Niniejszym postępowaniem” objęta była niewątpliwie działka nr 181/13, co do której wniosek został oddalony. Jeżeli zatem w sentencji postanowienia Sąd Okręgowy częściowo oddalił apelację wnioskodawcy, to biorąc pod uwagę wynikający z tej apelacji zakres zaskarżenia, oddaleniem tym niewątpliwie objęto nie tylko datę, z upływem której stwierdzono, że wnioskodawca nabył własność działek, ale również oddalono tę apelację w zakresie w jakim Skarb Państwa kwestionował oddalenie wniosku o zasiedzenie działki nr 181/13. Temu rozstrzygnięciu nie towarzyszą jednak żadne motywy, Sąd Okręgowy w ogóle go nie uzasadnił, co w sposób oczywisty narusza treść art. 328 § 2 k.p.c. w związku z art. 391 k.p.c. i uniemożliwia kontrolę kasacyjną. Skarżący trafnie też wskazuje, że Sąd Okręgowy, mimo że ani treść apelacji pisemnej ani treść wystąpienia pełnomocnika skarżącego na rozprawie apelacyjnej nie uzasadniała wnioskowania o częściowym cofnięciu apelacji, z naruszeniem art. 378 k.p.c. nie odniósł się do tych zarzutów apelacji, również tych powołanych w toku rozprawy apelacyjnej, które dotyczyły tej części rozstrzygnięcia Sądu Rejonowego.

Ta istotna wadliwość rozstrzygnięcia Sądu Okręgowego powoduje, że postanowienie to, w części oddalającej apelację Skarbu Państwa od punktu IV postanowienia Sądu Rejonowego, mocą którego oddalono wniosek o stwierdzenie zasiedzenia działki nr 181/13, podlegało uchyleniu, a sprawa w tym zakresie przekazaniu Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania.

Zarzuty skargi kasacyjnej naruszenia prawa materialnego podlegają rozważeniu w związku ze stanowiskiem skarżącego, iż Sąd dokonał błędnej wykładni przepisów art. 172 k.c. w związku z art. 123 § 1 pkt 1 k.c. wadliwie przyjmując, że złożony w dniu 18 sierpnia 1976 r. wniosek o stwierdzenie zasiedzenia nieruchomości, której dotyczyło postępowanie w sprawie niniejszej, przerwał bieg zasiedzenia w stosunku do posiadającego tę nieruchomość od 10 lipca 1973 r. Skarbu Państwa, w sytuacji, gdy w wyniku tego postępowania stwierdzono zasiedzenie na rzecz poprzedników prawnych uczestników postępowania z dniem 1 lipca 1961 r. Zagadnienie skutków złożenia tego wniosku nie jest nowe. Odniósł się do już do niego Sąd Najwyższy w uzasadnieniu postanowienia z dnia 25 maja 2012 r. wydanego w sprawie I CSK 464/11

o stwierdzenie zasiedzenia przez Skarb Państwa działek gruntu pochodzących z tego samego kompleksu położonego przy ul. B., akceptując pogląd o przerwie biegu zasiedzenia wywołanej tym wniosku. Brak jest podstaw, zarówno faktycznych jak i jurydycznych, do zajęcia odmiennego stanowiska.

Nie budzi już w orzecznictwie wątpliwości (por. uzasadnienia: uchwały Sądu Najwyższego z dnia 28 lipca 1992 r., III CZP 87/92, OSNC 1993/3/31; postanowienia z dnia 22 czerwca 1998 r., I CKN 143/98, OSP 2000, Nr 2, poz. 22 i z dnia 23 listopada 2004 r., I CK 276/04, nie publ.), że przerwą biegu zasiedzenia (art. 175 k.c. w związku z art. 123 § 1 pkt 1 k.c.) skutkuje czynność przedsięwzięta bezpośrednio w celu m.in. ustalenia roszczenia. Niewątpliwie taką czynnością jest wniesienie pozwu o ustalenie prawa własności. Wniosek o stwierdzenie zasiedzenia składany w postępowaniu nieprocesowym pełni funkcję tożsamą jak pozew, jest czynnością procesową zmierzającą bezpośrednio do ustalenia prawa własności. To dostrzegalne podobieństwo nie wyjaśnia jednak przyczyn, dla których wnioskowi o stwierdzenie zasiedzenia można przypisać skutek przerwania biegu zasiedzenia. W związku z tym przypomnieć należy, że w art. 123 § 1 pkt 1 k.c. chodzi o czynność przedsięwziętą bezpośrednio we wskazanym w przepisie celu nie przez kogokolwiek i przeciwko komukolwiek, ale czynność podjętą przez strony stosunku prawnego, leżącego u podstaw przedawniającego się roszczenia. Do przerwania biegu przedawnienia nie wystarczy więc identyczność wierzytelności, niezbędna jest identyczność osób na rzecz których/przeciwko którym dana czynność, obiektywnie zdolna do przerwania przedawnienia, została dokonana. I tak, skuteczne wniesienie pozwu jest czynnością przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia roszczenia i dlatego, zgodnie z powołanym przepisem, przerywa bieg przedawnienia. Przerwanie przedawnienia następuje jednak, co do zasady, tylko pomiędzy stronami postępowania o ile z istoty łączącego je stosunku prawnego wynika, że są materialnie zobowiązane/uprawnione; przedawnienie jest bowiem instytucją prawa materialnego a nie procesowego, mimo że do przerwania biegu dochodzi, w zasadzie, przez czynności procesowe. Tak więc, chociaż ustawodawca tego nie wyartykułował, z istoty tej instytucji wynika, że przerwanie następuje w podmiotowych i przedmiotowych granicach czynności podjętej przez wierzyciela:

dotyczy tego roszczenia, które jest zabezpieczone, dochodzone, ustalone lub egzekwowane, jest skuteczne przeciwko osobie, wobec której kieruje się czynność i z korzyścią na rzecz osoby dokonującej czynności. Jeżeli uwagi te odniesiemy, w myśl art. 175 k.c., odpowiednio do biegu zasiedzenia, nie powinno budzić wątpliwości, że wniosek o stwierdzenie zasiedzenia złożony przez osobę materialnie uprawnioną (jako zmierzający do ustalenia jej prawa) przerwie bieg zasiedzenia tego posiadacza, który w dacie złożenia wniosku wykonuje posiadanie tej nieruchomości. To w stosunku do takiej osoby wnioskodawca zmierza do potwierdzenia (ustalenia) swego prawa, gdyż zasiedzenie tego posiadacza biegnie przeciwko niemu. Tak więc, przy uwzględnieniu specyfiki i celu instytucji zasiedzenia, relacja pomiędzy posiadaczem, na rzecz którego zasiedzenie nieruchomości już nastąpiło (a więc jest on właścicielem składającym wniosek o stwierdzenie zasiedzenia), a posiadaczem tej samej nieruchomości, na rzecz którego zasiedzenie biegnie (i może doprowadzić do utraty prawa przez właściciela), jest analogiczna jak pomiędzy stronami stosunku prawnego czyniącego je materialnie zobowiązanymi/uprawnionymi. W świetle powyższego nie może też już budzić wątpliwości, że we wskazanej sytuacji wniosek o stwierdzenie zasiedzenia przerwie bieg zasiedzenia aktualnego posiadacza nieruchomości, o ile będzie on uczestnikiem tego postępowania (por. też uchwała Sądu Najwyższego z dnia 27 maja 1992 r. III CZP 60/92 i postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 28 stycznia 2015 r. I CSK 208/14, nie publ.).

Powyższe wskazuje na trafność stanowiska Sądu Okręgowego, że wniosek o stwierdzenie zasiedzenia złożony w sprawie I Ns .../79 przerwał bieg zasiedzenia tej nieruchomości na rzecz Skarbu Państwa; po przerwie zasiedzenie biegło na nowo od daty uprawomocnienia się postanowienia wydanego w tej sprawie (art. 124 w związku z art. 175 k.c.).

Dodać można, że Sąd Okręgowy, odmiennie niż Sąd pierwszej instancji, ocenił posiadanie Skarbu Państwa jako posiadanie w dobrej wierze. Stąd też bieg zasiedzenia liczony od przyjętej przez Sądy daty uprawomocnienia się postanowienia wydanego w sprawie I Ns .../79 - 21 listopada 1979 r., upłynął z dniem 21 listopada 1989 r. Wskazane aktualnie w art. 172 k.c. terminy: lat dwudziestu przy dobrej wierze i trzydziestu przy złej wierze, obowiązują

od 1 października 1990 r., gdy weszła w życie ustawa z dnia 28 lipca 1990 r. o zmianie ustawy - Kodeks cywilny (Dz.U. Nr 55, poz. 321). Wcześniej, czyli do dnia 30 września 1990 r. obowiązywał termin dziesięciu lat w przypadku nabycia posiadania w dobrej wierze i termin dwudziestu lat w razie złej wiary. Przepisem przejściowym w powołanej ustawie jest art. 9, który stanowi, że do zasiedzenia, którego bieg rozpoczął się przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się od tej chwili przepisy niniejszej ustawy; dotyczy to w szczególności możliwości nabycia prawa przez zasiedzenie. Prawidłowa wykładnia tego przepisu prowadzi do wniosku, że należy go odnieść wyłącznie do takich sytuacji, w których bieg zasiedzenia rozpoczął się przed wejściem w życie ustawy z dnia 28 lipca 1990 r. i nie zakończył się przed dniem 1 października 1990 r. Tak więc, do przypadków zasiedzenia, które już nastąpiło przed wejściem w życie ustawy nowelizującej kodeks cywilny (czyli przed 1 października 1990 r.) mają zastosowanie 10. letnie lub też 20. letnie okresy posiadania. Jeżeli natomiast posiadacz nie będzie mógł się wykazać upływem takiego okresu posiadania przed dniem 1 października 1990 r., wówczas zasiedzenie następuje dopiero z upływem terminów przyjętych w ustawie nowelizującej (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 1991 r. III CZP 73/90, OSNC 1991 r., z. 7, poz. 83; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 października 2005 r. IV CK 133/05, nie publ.). Mimo błędnego ustalenia daty nabycia własności przez Sąd Okręgowy, zaskarżone postanowienie nie mogło być w tym zakresie zmienione ponieważ skarżący nie wskazał jako naruszonego art. 9 ustawy nowelizującej poprzestając jedynie na zarzucie naruszenia art. 172 k.c. co, jak z powyższego wynika, było niewystarczające. Sąd Najwyższy rozpoznaje skargą kasacyjną nie tylko w granicach zaskarżenia ale również w granicach podstaw (art. 398¹³ § 1 k.p.c.), co oznacza, że bada tylko przytoczoną podstawę kasacyjną a więc czy do zarzucanego naruszenia wskazanego przez skarżącego przepisu prawa materialnego doszło i czy nastąpiło to w sposób przez niego wskazany to jest przez błędną wykładnię, czy przez niewłaściwe zastosowanie. Wobec zaniechania przez skarżącego prawidłowego oznaczenia przepisów wypełniających pierwszą podstawę kasacyjną (art. 398³ § 1 pkt 1 k.p.c.), skarga kasacyjna, w części

kwestionującej datę nabycia przez zasiedzenie własności działek gruntu oznaczonych nr 181/3, 181/24 i 181/25 podlegała oddaleniu.

Mając na uwadze powyższe Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁵ § 1 i art. 398¹⁴ k.p.c. orzekł jak w sentencji, o kosztach postępowania kasacyjnego orzekając na podstawie art. 108 § 2 k.p.c. w związku z art. 398²¹ i art. 13 § 2 k.p.c.

jw

kc